

DARBS UN NODARBINĀTĪBA CILVĒKIEM AR INTELEKTUĀLO INVALIDITĀTI

IRINA RULLE – Latvijas asociācijas
„Rūpju bērns” priekšsēdētāja,
DAC „Saule” vadītāja

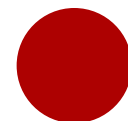
KONVENCIJA PAR PERSONU AR INVALIDITĀTI TIESĪBĀM 27.PANTS DARBS UN NODARBINĀTĪBA

Valsts atzīst personu ar invaliditāti **tiesības uz darbu** vienlīdzīgi ar citiem; tās ietver iespēju **peļnīt iztikas līdzekļus ar darbu**, kuru persona ar invaliditāti **brīvi izvēlas** vai kuram **piekrīt darba tirgū un darba vidē**, kas ir atklāta, veicina integrāciju un ir pieejama personām ar invaliditāti.

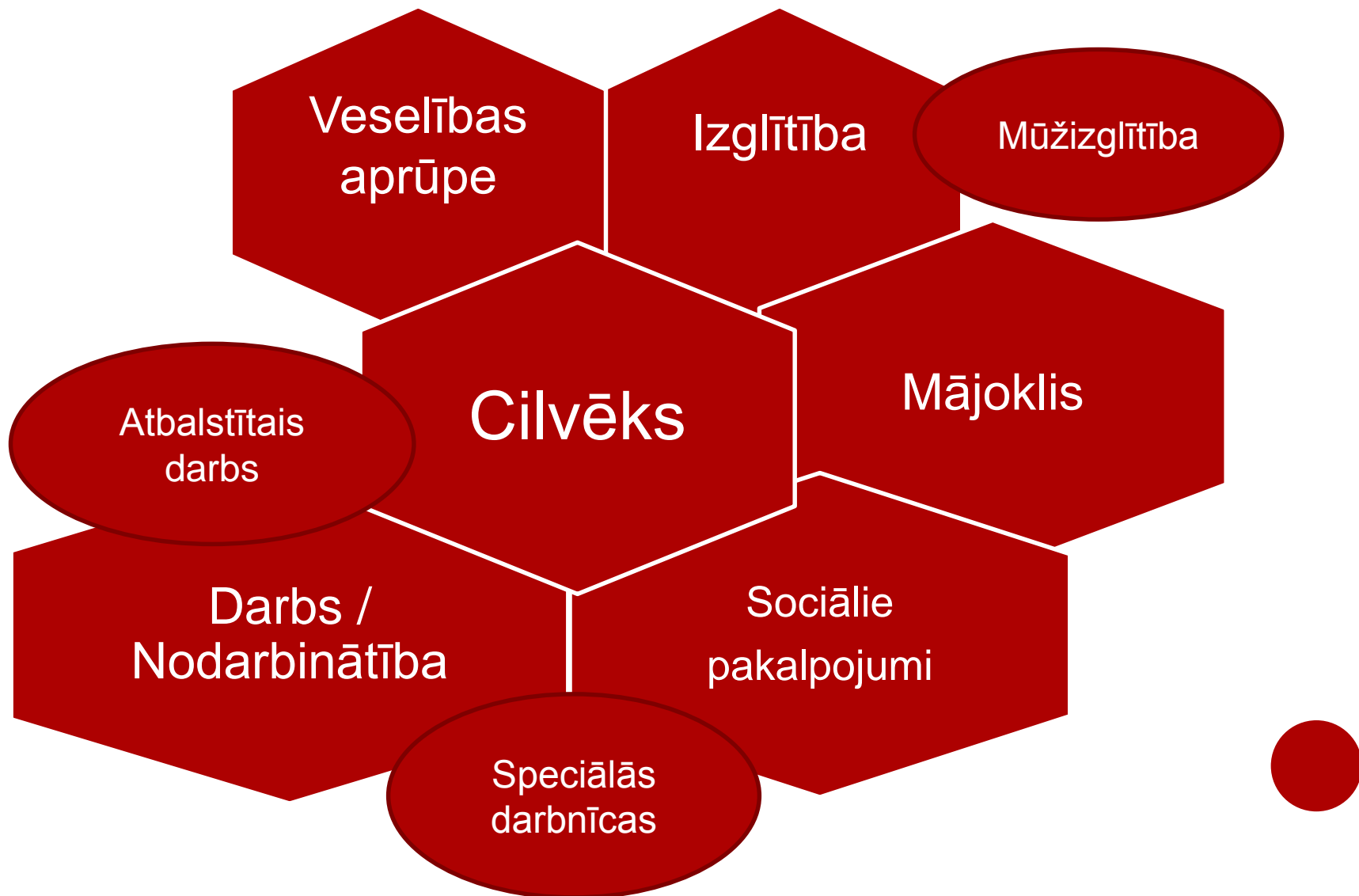

KONVENCIJA PAR PERSONU AR INVALIDITĀTI TIESĪBĀM 1. PANTS MĒRĶIS

Pie personām ar invaliditāti pieder personas, kurām ir ilgstoši fiziski, **garīgi, intelektuāli** vai maņu **traucējumi**, kas mijiedarbībā ar dažādiem šķēršļiem var apgrūtināt to pilnvērtīgu un efektīvu līdzdalību sabiedrības dzīvē **vienlīdzīgi ar citiem.**

ĀTBALSTA SISTĒMA CILVĒKIEM AR INTELEKTUĀLO INVALIDITĀTI

KAS IR DARBS CILVĒKIEM AR INTELEKTUĀLO INVALIDITĀTI?

Tikai darbs un iztikas līdzekļi?

**Personas statuss sabiedrībā
Iespēja attīstīties**

Sabiedriskās aktivitātes

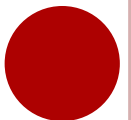
Draudzība

Atpūta un izklaide

Dzīve

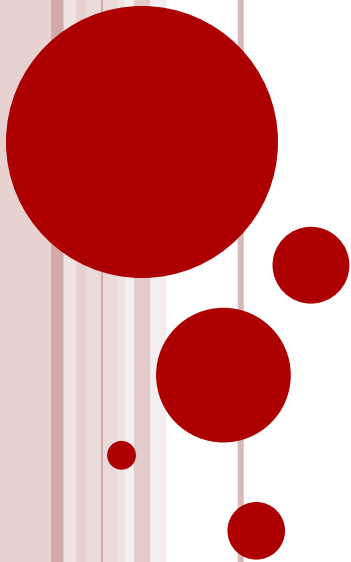
DARBA IESPĒJAS CILVĒKIEM AR INTELEKTUĀLO INVALIDITĀTI

- Kvotas ?
- Speciālās darbnīcas?
- Atbalstītais darbs?

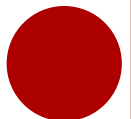
ATBALSTĪTAIS DARBS

Cilvēku ar viegliem līdz vidēji smagiem garīgās attīstības traucējumiem darbs atklātā darba tirgū, saņemot nepieciešamo individuālo palīdzību darba atrašanai, uzsākšanai un veikšanai, kā arī veiksmīgai integrācijai sabiedrībā.

ATBALSTĪTAIS DARBS LATVIJĀ

- 1999./2000. - PHARE projekts – „Cilvēku ar intelektuālo invaliditāti reintegrācija sabiedrībā”
- 2003./2004. – Atbalstītā darba modeļa pilnveidošana
- 2005./2006. – Darbaudzinātāju apmācības programmas izstrāde (ESF finansējums)
- 2006./2007. - Klientu izvērtēšanas un motivācijas programmas izstrāde (ESF finansējums)
- Darbā iekārtoti pirmie 8 cilvēki, no tiem 2 strādā vēl šobrīd
- Strādā 21 cilvēks, 34 darba meklētāji
- Strādā 47 cilvēki, apmācīti 12 darba audzinātāji
- 2008.gadā strādā 49 cilvēki Rīgā un 80 cilvēki Latvijas reģionos
- Pēc projektu beigām – Rīgā strādā aptuveni 25 cilvēki
- Darba audzinātāji atraduši citu darbu

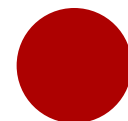

PASĀKUMI ATBALSTĪTĀ DARBA NODROŠINĀŠANAI

- ✓ Klienta izvērtēšana – (prasmju un interešu noteikšana, socializācijas pakāpe u.t.t.)
- ✓ Darba meklēšana
- ✓ Darbā iekārtošana
- ✓ Atbalsta sniegšana tieši darba vietā (ilgums un biežums atkarībā no invaliditātes smaguma un veicamā darba)

ATBALSTĪTĀ DARBA „+” UN „-”

- Darbs **atklātā darba tirgū** uz vienādiem nosacījumiem
- Darba algu maksā **darba devējs**
- Mērķēts atbalsts **konkrētam cilvēkam**
- Atbalsta pakalpojumus nodrošina **speciāli apmācīti darbinieki**
- Ir izstrādātas Darbaudzinātāju apmācības programmas un Klientu izvērtēšanas un motivācijas programmas
- Pieredze
- Sabiedrībā valdošie stereotipi
- Izpratnes trūkums par cilvēku ar intelektuālo invaliditāti iespējām, vajadzībām un problēmām
- Nav sakārtota atbalstītā darba nodrošināšanai nepieciešamo pakalpojumu finansēšanas sistēma
- Nav vienotas datu bāzes
- Atbalsta trūkums pašvaldībās
- Zaudēti apmācītie darba audzinātāji

NODARBINĀTĪBAS ATBALSTA PAKALPOJUMI CILVĒKIEM AR INVALIDITĀTI RĪGĀ

Aicinām cilvēkus ar invaliditāti pieteikties uz nodarbinātības atbalsta pakalpojumu saņemšanu

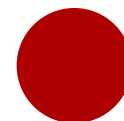
Aicinām pieteikties: cilvēkus ar kustību traucējumiem, dzirdes un runas traucējumiem, kā arī ar iekšējo saslimšanu izraisītu invaliditāti (**izņemot ar garīga rakstura traucējumiem vai psihiskām saslimšanām**).

Saņemot pakalpojumu netiek izvērtēti klienta ienākumi un materiālais stāvoklis!

Pakalpojumu sniedz: Nodibinājums „Invalīdu un viņu draugu apvienība „Apeirons”. Finansē: Rīgas domes Labklājības departaments.

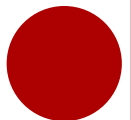
Avots: Rīgas domes Labklājības departamenta mājas lapa

<http://www.ld.riga.lv/lv/socialie-pakalpojumi-102/socialie-pakalpojumi-49/aicinam-cilvekus-ar-invaliditati-pieteikties-uz-nodarbinatibas-atbalsta-pakalpo.html>, datums 09.06.2016.

NEPIECIEŠAMIE PASĀKUMI

- Veidot izpratni, ka atbalstītais darbs cilvēkiem ar intelektuālo invaliditāti ir kompleksa pasākumu kopuma neatņemama sastāvdaļa (papildus grupu mājokļiem, dienas aprūpes centriem veselības un sociālās aprūpes pakalpojumiem, sociālai apdrošināšanai)
- Izmaiņas likumdošanā - atbalstītā darba aģentūru darbības tiesiskā regulējuma un finansēšanas nosacījumu noteikšana
- Atbalstītā darba aģentūru darbības atsākšana
- Darba audzinātāju apmācība
- Klientu izvērtēšanas un motivēšanas sistēmu pilnveide
- Vienotas datu bāzes izveide pašvaldību līmenī
- Sabiedrības (darba devēju) izpratnes veicināšana

A decorative vertical bar on the left side of the slide, featuring a gradient from light pink to white, with several red circles of varying sizes and thin vertical lines.

PALDIES PAR UZMANĪBU!

**Jautājumi?
Ierosinājumi?**